

**VILNIAUS ŽEMYNOS GIMNAZIJOS
PAPILDOMŲ UGDYMO, PREVENCINIŲ, KITŲ UGDYMĄ PAPILDANČIŲ
PROGRAMŲ INTEGRAVIMO Į UGDYMO TURINĮ TVARKOS APRAŠAS**

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Papildomų ugdymo, prevencinių programų integravimo į ugdymo turinį bei tarpdalykinės integracijos tvarkos aprašas (toliau - APRAŠAS) apibrėžia gimnazijos ugdymo turinio integravimo nuostatas: kokias papildomas ugdymo – Sveikatos ir lytiškumo ugdymo bei rengimo šeimai bendroji programa, Pagrindinio ir vidurinio ugdymo etninės kultūros bendroji programa, Ugdymo karjerai programa, Žmogaus saugos programa, Laisvės kovų istorijos programa – ir prevencinę – Alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų prevencijos programa – programos ir koku būdu numatoma integruoti į mokyklos ugdymo turinį.

2. Sveikatos ir lytiškumo ugdymo bei rengimo šeimai bendroji programa, Pagrindinio ir vidurinio ugdymo etninės kultūros bendroji programa, Ugdymo karjerai programa, Žmogaus saugos programa, Laisvės kovų istorijos programa – ir prevencinė Alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų prevencijos programa, bei kitos programos (toliau - Programos) integruojamos į mokomuosius dalykus, nedidinant gimnazijos ugdymo plane nustatytų dalykui skirtų pamokų skaičiaus.

3. Sveikatos ir lytiškumo ugdymo bei rengimo šeimai bendrąją programą, Pagrindinio ir vidurinio ugdymo etninės kultūros bendrąsias programas, Ugdymo karjerai programą, Žmogaus saugos programą, Laisvės kovų istorijos programą – ir prevencinę Alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų prevencijos programą, bei kitas programas (švietimo nacionalinio saugumo klausimais, informacinio raštingumo, verslumo, finansinio raštingumo, antikorupcinio ugdymo įgyvendinimo) įgyvendina dalykų, modulių, būrelių mokytojai, klasių auklėtojai, pagalbos, sveikatos priežiūros ir kt. specialistai.

4. Tvarkoje vartojamos sąvokos:

4.1. **Integruojamoji programa** – bendriesiems gebėjimams ugdyti skirta programa, integruojama į ugdymo sričių ar dalykų programas.

4.2. **Tarpdalykinė integracija** – tai dviejų ar daugiau mokytojų ugdomoji veikla, kai vienos pamokos metu derinamas skirtingų dalykų ugdymo turinys, siekiant padidinti mokinių mokymosi motyvaciją ir mažinti mokymosi krūvį;

II. PROGRAMŲ INTEGRAVIMAS Į UGDYMO TURINĮ

5. Programų integravimo principai:

5.1. Integralumo principas. Integruojama į mokomuosius dalykus, klasės auklėtojo veiklą, projektinę veiklą ir neformaliojo švietimo veiklas.

5.2. Prieinamumo principas. Medžiagos turinys pateikiamas atsižvelgiant į mokinių amžiaus ir gebėjimų ypatumus.

5.3. Individualumo principas. Įgyvendinama atsižvelgiant į mokinių amžių, poreikius, patirtį, brandumą, gebėjimus, vertybinius įsitikinimus. Mokinys turi teisę į privatumą ir išskirtiniais atvejais gali nedalyvauti veikloje, jei tai jam kelia diskomfortą.

5.4. Konstruktyvumo principas. Atskleidžiamos ne vien problemos, bet skatinama ieškoti konstruktyvių jų sprendimo būdų.

5.5 Veiksmingumo principas. Siekiama geros prevencinio ugdymo kokybės rezultatų vykdant bendrąją prevenciją laiku ir sistemingai, numatant ir apibrėžiant orientacinius ugdytinių pasiekimus, užtikrinant tinkamą mokytojų kvalifikaciją.

6. Programų integravimo būdai:

6.1. Programos integruojamos į mokomuosius dalykus (pasirenkamuosius modulius), neformalųjį švietimą, klasių auklėtojų ir projektinę veiklą.

6.2. Metodinė taryba ir metodikos grupės priima protokolnius sprendimus dėl programų turinio dalies, temos integravimo į dalykus, kurių mokymo turinys susijęs arba priskiriamas tai pačiai ugdymo sričiai.

7. Siekiant mažinti mokymosi krūvius ir priartinti mokymąsi prie gyvenimo aktualijų, integruojama:

7.1. Pagrindiniame ugdyme:

7.2.1. Prevencinė „Alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų prevencijos programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2006 m. kovo 17 d. įsakymu Nr. ISAK-494 - integruojama į visus dalykus, neformalųjį švietimą, klasių vadovų veiklą, projektinę veiklą.

7.2.2. Žmogaus saugos bendroji programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. liepos 18 d. įsakymu Nr. V-1159.

7.2.3. Sveikatos ir lytiškumo ugdymo bei rengimo šeimai bendroji programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2016 m. spalio 25 d. įsakymu Nr. V-941.

7.2.4. Pagrindinio ugdymo etninės kultūros bendroji programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. balandžio 12 d. įsakymu Nr. V-651.

7.2.5. Ugdymo karjerai programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2014 m. sausio 15 d. įsakymu Nr. V-72.

7.2.6. Kitos programos: Laisvės kovų istorijos programa, įgyvendinama vadovaujantis ŠMM rekomenduojama Pasipriešinimo istorijos programa: V. Vitkauskas. Lietuvos ir užsienio lietuvių pasipriešinimo istorijos mokymo programa X-XII klasėse.

8. Viduriniame ugdyme:

8.1. „Alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų prevencijos programa, - integruojama į visus dalykus, neformalųjį švietimą, klasių vadovų veiklą, projektinę veiklą.

8.2. Žmogaus saugos bendroji programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. liepos 18 d. įsakymu Nr. V-1159.

8.3. Sveikatos ir lytiškumo ugdymo bei rengimo šeimai bendroji programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2016 m. spalio 25 d. įsakymu Nr. V-941.

8.4. Ugdymo karjerai programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2014 m. sausio 15 d. įsakymu Nr. V-72.

9. Programų turinio planavimas:

9.1. *Visų dalykų mokytojai*, planuodami dėstomo dalyko turinį, pasirenka klasės lygiui ir dalykui tinkamas privalomos integruoti „Ugdymo karjerai“, o viduriniame ugdyme ir „Žmogaus saugos“ programos temas ir įrašo jas į ilgalaikį planą. Rekomenduojama, kad kiekvienai klasei kiekvienas dalyko mokytojas pravedtų bent vieną integruojamos programos pamoką.

9.2. Visų dalykų metodikos grupės ar mokytojai individualiai, planuodami dėstomo dalyko turinį, pasirenka klasės lygiui ir dalykui tinkamas kitos gimnazijoje privalomai integruojamos programos arba kito dalyko programos turinio dalies temas, suderina su kitų dalykų mokytojais ir jas įrašo į ilgalaikį planą. Rekomenduojama, kad kiekvienas dalyko mokytojas per mokslo metus organizuotų bent vieną integruotą pamoką.

9.3. Dorinio ugdymo, kūno kultūros, gamtos mokslų, technologijų, istorijos, pilietiškumo, ekonomikos, lietuvių kalbos ir literatūros, menų dalykų mokytojai, planuodami dėstomo dalyko turinį, pasirenka klasės lygiui ir dalykui tinkamą privalomos integruojamos programos temą, ir ją įrašo į ilgalaikį planą.

9.3.1. *Dorinio ugdymo, gamtos mokslų, kūno kultūros mokytojai* integruoja tokias programas: „Alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų prevencijos programa“, „Sveikatos ir lytiškumo ugdymo bei rengimo šeimai bendroji programa“

9.3.2. *Technologijų mokytojai* privalomai integruoja „Sveikatos ir lytiškumo ugdymo bei rengimo šeimai“ ir „Pagrindinio ugdymo etninės kultūros bendrąją programą“;

9.3.3. *Lietuvių kalbos ir literatūros ir istorijos mokytojai* privalo integruoti „Pagrindinio ugdymo etninės kultūros bendrąją programą“ bei „Laisvės kovų istorijos programą“.

9.3.4. *Pilietiškumo, istorijos, ekonomikos mokytojai* privalomai integruoja temas, skirtas nacionalinio saugumo, informacinio raštingumo, finansinio raštingumo, verslumo, antikorupcinio ugdymo įgyvendinimui.

9.3.4. *Menų dalykų mokytojai* privalo integruoti „Pagrindinio ugdymo etninės kultūros bendrąją programą“.

9.4. Klasių auklėtojai konkretizuoja integruojamų programų pagrindiniame ir viduriniame ugdyme: „Alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų prevencijos“, „Sveikatos ir lytiškumo ugdymo bei rengimo šeimai“, „Ugdymo karjerai“, socialinio ir emocinio ugdymo LIONS QUEST programą „Raktai į sėkmę“, papildomai viduriniame ugdyme „Žmogaus saugos“ programų temas, atsižvelgdami į mokinių amžių, patirtį, individualius ar grupės poreikius, ugdomosios veiklos pobūdį, ir jas įrašo į klasės veiklos planus.

9.5. Dalykų mokytojai, klasių auklėtojai integruojamas temas įrašo elektroniniame dienyne.

IV. MOKINIŲ PASIEKIMŲ VERTINIMAS

10. Integruojamų programų ir dalykų mokinių ugdymosi pasiekimai vertinami pagal Programose pateiktus reikalavimus: ką mokinys privalo žinoti, gebėti, kokius įgūdžius ir vertybines nuostatas turi įgyti.

11. Vertinant taikomi neformaliojo – formuojamojo – vertinimo metodai ir būdai.

12. Mokomųjų dalykų integruotų pamokų apskaitai užtikrinti integruojamųjų pamokų turinys fiksuojamas elektroniniame dienyne skiltyje „Pamokos turinys“ (abiejų/keletos dalykų apskaitai skirtuose puslapiuose.)

V. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

13. Programų integravimą į ugdymo turinį koordinuoja mokyklos direktoriaus pavaduotojas ugdymui, stebėseną vykdo skyrių vedėjai.
